Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 2019-839
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter en mr. R.P.W. van de Meerakker, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 3 juni 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 23 oktober 2019
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Uitleg van overeenkomst. Consument heeft gevorderd dat hij mag blijven inleggen op zijn aan een geldlening verbonden polis tot de oorspronkelijke hoofdsom van de hypothecaire geldlening. De Commissie volgt die uitleg niet en wijst de vordering af.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken voorzien van bijlagen:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de reactie van Consument op het verweer.

De Commissie stelt vast dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement. De uitspraak is daarom niet-bindend.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft in 2009 bij de Bank een hypothecaire geldlening afgesloten met een totale hoofdsom van € 760.000,-, die uit twee leningdelen bestaat. Het eerste deel betreft een maatwerkhypotheek van € 350.000,- met een rente van 5,2%, het tweede een aflossingsvrije hypotheek van € 410.000,- met een variabele rente.

2.2 In de, door Consument ondertekende, offerte staat onder het kopje ‘voorwaarden’ vermeld dat de kenmerken en voorwaarden van toepassing zijn uit de brochure ‘Maatwerkhypotheek.’

In de offerte heeft de Bank opgenomen dat Consument, door de ondertekening daarvan, akkoord gaat met de kenmerken en voorwaarden zoals genoemd in die brochure.

2.3 In die brochure heeft de Bank, voor zover hier relevant, het volgende opgenomen:

> ***Kenmerken van de Maatwerkverzekering***
> *[…]*
> *Binnen het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal kunt u sparen tegen een rendement op de gestorte premies dat gegarandeerd even hoog is als de rente die wordt betaald over het betreffende leningdeel van de hypothecaire lening. Het totale saldo in het Hypotheek Rente Fonds Kapitaal is aan een maximum gebonden en mag niet meer bedragen dan het betreffende leningdeel van de Maatwerkhypotheek.*

2.4 Aan de maatwerkhypotheek is een maatwerkverzekeringpolis verbonden, waarin Consument waarde opbouwt. Consument heeft ervoor gekozen deze waarde op te bouwen via het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal, waarin een rente wordt vergoed gelijk aan de verschuldigde rente in de maatwerkhypotheek. Voor zover hier relevant luiden de voorwaarden van de maatwerkpolis als volgt:

> *Artikel 1 Definities*
> *[…]*
> *m. hypothecaire lening: de geldlening met hypotheekstelling, verstrekt door de Bank aan de verzekeringnemer;*
>
> *[…]*
> *ARTIKEL 6 Het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal*
> *6.1.a De verzekeraar stelt de waarde van de deelname in het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal vast. De waarde van de deelname is gelijk aan de in dit fonds gestorte premies verminderd met de uit dit fonds onttrokken bedragen (door bijvoorbeeld switchen naar andere beleggingsfondsen, onttrekking van kosten en risicopremies). De aldus gevormde waarde wordt opgerent met het spaarrentepercentage conform het bepaalde lid 6.3. De oprenting vindt aan het einde van iedere kalendermaand plaats.*
> *6.1.b De verzekeraar belegt de in het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal gestorte premie uitsluitend in de vorm van een geldlening aan de Stichting.*
> *6.2 De Stichting belegt op haar beurt de van de verzekeraar geleende gelden uitsluitend in (gedeelten van) de hypothecaire lening.*
> *6.3 De in lid l.a bedoelde oprenting van de deelname geschiedt met een interest gelijk aan het hypotheekrentepercentage dat verschuldigd is voor de hypothecaire lening waarmee de verzekering is verbonden.*

Bij wijziging van de rente voor de hypothecaire lening wordt dienovereenkomstig het rentepercentage voor de in lid 1.b genoemde lening gewijzigd. De interest wordt ultimo van iedere kalendermaand bijgeboekt op deze lening.
6.4 De in het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal opgebouwde waarde van de deelname mag nooit hoger zijn dan het nog niet afgeloste deel van de hypothecaire lening. Een verdere waardetoename van de deelname door oprenting (als bedoeld in lid 6.1.a) wordt in dat geval door de verzekeraar belegd in andere beleggingsfondsen dan het ING Hypotheek Rente Fonds Kapitaal.

2.5 Consument heeft afgelost op de maatwerkhypotheek. De restantschuld van dat leningdeel bedraagt € 105.000,-. Op het aflossingsvrije leningdeel heeft Consument niet afgelost. In de maatwerkpolis heeft Consument een bedrag van ruim € 85.000,- opgebouwd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering van Consument

3.1 Consument vordert schadevergoeding van € 100.000,-.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Consument heeft gesteld dat hij tot € 350.000,- mag opbouwen binnen de maatwerkpolis in het ING Hypotheek Rentefonds Kapitaal vast. Hij legt artikel 6.4 van de hierboven in overweging 2.4 opgenomen voorwaarden zo uit, dat daaruit volgt dat hij kan sparen tot het openstaande bedrag van de gehele hypothecaire geldlening, inclusief het aflossingsvrije leningdeel. Anders dan de Bank heeft aangegeven, volgt uit de voorwaarden van de maatwerkpolis of andere documentatie niet dat de mogelijkheid te sparen in het Hypotheek Rentefonds is beperkt tot het openstaande deel van de maatwerkhypotheek. Consument heeft gesteld de in overweging 2.3 aangehaalde brochure niet te hebben ontvangen. Bovendien geldt dat de Bank hem ook in gesprekken niet gewezen heeft op haar uitleg van de voorwaarden.

Consument verzoekt de Commissie voor recht te verklaren dat de uitleg van de Bank met betrekking tot mogelijkheden te sparen binnen de maatwerkpolis het Hypotheek Rente Fonds onjuist is en dat de Bank gehouden moet worden aan de hierboven bedoelde uitleg van de tussen partijen gesloten overeenkomst. Het schadebedrag heeft Consument voorlopig begroot en bestaat in ieder geval uit gemist rendement en gedeeltelijk uit kosten voor juridische bijstand.

Voor zover Consument vanwege de handelwijze van de Bank schadebeperkende maatregelen heeft moeten treffen, waaronder het accepteren van door de Bank geboden alternatieven, verzoekt Consument deze afspraken terug te draaien.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Partijen verschillen hoofdzakelijk van mening over de uitleg van de voorwaarden die gelden voor de maatwerkpolis. Consument legt die in overweging 2.4 opgenomen voorwaarden zo uit, dat hij op grond daarvan het recht heeft tot € 350.000,- op te bouwen in het Hypotheek Rentefonds, ongeacht de uitstaande schuld in maatwerk-hypotheek.

4.2 In de jurisprudentie is uitgemaakt dat bij de uitleg van een voorwaarde bepalend is de uitleg die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan die voorwaarde mochten toekennen en op hetgeen zij in dat verband redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Het gaat dan in eerste plaats om de bedoeling van partijen. Zie hiervoor de uitspraak van de Hoge Raad van 13 maart 1981, NJ 1981, 635, ECLI:NL:1981:AG4158 (Haviltex-uitspraak). Bij die uitleg van de voorwaarden zijn telkens van beslissende betekenis alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen (HR 25 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2687). Waar, zoals in dit geval, sprake is van voorwaarden waarover niet tussen partijen onderhandeld is, is de uitleg van die voorwaarden met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de desbetreffende bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de polis-voorwaarden als geheel en van de in voorkomend geval bij de voorwaarden behorende toelichting (HR 16 mei 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC2793). Zie ook Commissie van Beroep Kifid, 2018-003.

4.3 Voor de uitleg van hetgeen partijen zijn overeengekomen is dus niet alleen de tekst van de in overweging 2.4 opgenomen voorwaarden van belang, maar ook de tekst van de in overweging 2.3 opgenomen brochure. Consument heeft weliswaar gesteld dat hij die brochure niet ontvangen heeft, maar daar gaat de Commissie aan voorbij. Consument heeft immers door de ondertekening van de offerte verklaard akkoord te gaan met de inhoud ervan. Naar het oordeel van de Commissie had het op zijn weg gelegen vragen te stellen over de op zichzelf genomen duidelijke tekst en inhoud ervan.

Dat hij geen kennis heeft genomen van de brochure is een omstandigheid die voor zijn rekening en risico dient te blijven.

4.4 Voorts is de Commissie van oordeel dat uit de overgelegde gespreksverslagen niet is gebleken dat de Bank Consument daarin op het verkeerde been heeft gezet. De Commissie concludeert dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze beslissing is genomen in een verkorte procedure als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak heeft daarom de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.